

Załącznik nr 2 do wytycznych Generalnego Konserwatora ZabytkówRegulacje dotyczące pojazdów zabytkowych – prawodawstwo i dokumenty międzynarodowe**1. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1101/2014 z 16 października 2014 r., zmieniające załącznik I do Rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. U. UE L312/1 z 31.10.2014 r.), a także noty wyjaśniające do kodu scalonej nomenklatury taryfowej CN 9705 00 00 (Dz.U. UE C 137 z 6.05.2011 r.),**

Pojazd kolekcjonerski – Sekcja XXI, dział 97 – pojazd mechaniczny, który:

- ma co najmniej 30 lat,
- pozostaje w swoim oryginalnym stanie, bez znacznych zmian podwozia, układu kierowniczego lub hamulcowego, silnika itp.,
- jest modelem lub typem, którego się już nie produkuje,
- jest stosunkowo rzadki,
- jest przedmiotem specjalnych transakcji poza normalnym handlem podobnymi artykułami użytkowymi,
- posiada znaczną wartość rynkową,
- nie może być normalnie stosowany do jego oryginalnego celu.

2. Karta Turyńska FIVA z 29 stycznia 2013 r.

Międzynarodowa Federacja Pojazdów Zabytkowych FIVA (Fédération Internationale des Véhicules Anciens) została utworzona w 1966 r. we Francji, jako międzynarodowa federacja klubów oraz organizacji zrzeszających posiadaczy pojazdów zabytkowych. Jest to jedyna federacja tego typu honorowana przez UNESCO. FIVA działa na zasadach non profit, utrzymując się ze składek członkowskich i darowizn sponsorów. Jej członkiem jest Polski Związek Motorowy. FIVA wspiera i zachęca do utrzymywania i odpowiedzialnego użytkowania pojazdów historycznych¹, będących ważną częścią naszego dziedzictwa technicznego i kulturowego.

29 stycznia 2013 r. FIVA przyjęła Kartę Turyńską, która zawiera zestaw wytycznych dotyczących użytkowania, utrzymywania, konserwacji, restauracji i naprawy pojazdów historycznych. Określa również cechy pojazdów zabytkowych. Karta powstała z inspiracji i w oparciu o podobne dokumenty międzynarodowe, między innymi Kartę Wenecką UNESCO z 1964 r. (konserwacja zabytków architektury).

3. Międzynarodowy Kodeks Techniczny FIVA z 2020 r.

W 2020 r. FIVA przyjęła Międzynarodowy Kodeks Techniczny, w którym znajduje się definicja pojazdu zabytkowego oraz zasady klasyfikacji pojazdów zabytkowych do kolejnych grupy, zgodnie z ich stanem zachowania oraz stopniem oryginalności i autentyczności.

Pojazd zabytkowy – 1.3 – napędzany mechanicznie pojazd drogowy, który:

- ma co najmniej 30 lat,
- jest zachowany i utrzymywany w stanie historycznie poprawnym,
- nie jest używany jako środek codziennego transportu,
- stanowi z tego powodu część naszego technicznego i kulturalnego dziedzictwa.

Według stanu zachowania, pojazdy zabytkowe rozróżnia się następująco:

- **Grupa 1 – oryginalny** – taki, jaki został oryginalnie wyprodukowany, niezmieniony lub z niewielkimi uszkodzeniami.
- **Grupa 2 – autentyczny** – taki, jaki był używany, ale nigdy nie restaurowany, zgodny z oryginalną specyfikacją, o znanej historii i oryginalnym, prawdopodobnie w zużytych stanie. Części ulegające normalnemu zużyciu mogą być wymienione na części

¹ W dokumentacji FIVA występuje określenie „pojazd historyczny”. Dokumenty te w wersji polskiej operują już określeniem „zabytek”. Są to pojęcia tożsame.

o specyfikacji z EPOKI. Naprawy powłoki lakierniczej, blacharskie, tapicerskie są zabronione.

- **Grupa 3 – odrestaurowany** – pojazd o znanym pochodzeniu, całkowicie lub częściowo zdemontowany, odtworzony i ponownie zmontowany. Tylko niewielkie różnice w stosunku do oryginalnej specyfikacji WYTWÓRCY w razie braku oryginalnych części lub materiałów są dopuszczalne. Oryginalne części WYTWÓRCY powinny być wykorzystane jeżeli są dostępne, ale mogą być zastąpione innymi o tej samej specyfikacji. Wnętrze i wykończenie zewnętrzne powinno być jak najbliższe specyfikacji z EPOKI.
- **Grupa 4 – odbudowany** – części z jednego lub kilku pojazdów tego danego modelu lub typu posłużyły do odbudowy jednego POJAZDU ZABYTKOWEGO, możliwie zgodnie ze specyfikacją WYTWÓRCY. Oryginalne części WYTWÓRCY powinny być wykorzystane wszędzie tam, gdzie to możliwe, ale mogą być zastąpione innymi o tej samej specyfikacji. Wnętrze i wykończenie zewnętrzne powinno być jak najbliższe specyfikacji z EPOKI.

Opisy poszczególnych klas ze względu na stan techniczny pojazdu

KLASYFIKACJA STANU POJAZDU		
Oznaczenie	Określenie stanu	Opis stanu
1	doskonały	pojazd od strony technicznej i wizualnej jest całkowicie wolny od wad, jego stan można określić jako odpowiadający nowemu pojazdowi
2	bardzo dobry	pojazd znajduje się w bardzo dobrym stanie oryginalnym lub został bardzo dobrze odtworzony, widoczne są drobne ślady zużycia, jego stan można określić jako odpowiadający współczesnemu pojazdowi w wieku 2-3 lat, poddawany regularnym zabiegom pielęgnacyjnym
3	dobry	pojazd wykazuje normalne ślady zużycia i relatywnie nieistotne wady; jest zdolny do jazdy, przeszedł drobne naprawy i prace renowacyjne, na nadwoziu można zaobserwować miejscowe ślady korozji; stan można określić jako odpowiadający pojazdowi współczesnemu, w wieku 4-5 lat, poddawany regularnie odpowiedniej pielęgnacji
4	akceptowalny	pojazd jest zdolny do jazdy, lecz nosi ślady znacznego zużycia eksploatacyjnego, z licznymi śladami korozji; naprawy lub częściowe prace renowacyjne zostały wykonane źle lub niefachowo; stan można określić jako odpowiadający współczesnemu pojazdowi w wieku 8-10 lat, który był stale używany, bez wymaganej dbałości, w którym
5	niezadowolający	pojazd niezdolny do jazdy, na wszystkich elementach nadwozia nosi ślady korozji z miejscowymi ubytkami, zespoły są w stanie skrajnego zużycia eksploatacyjnego, jednak renowacja jest opłacalna

4. Rozporządzenie Rady (WE) nr 116/2009 z 18 grudnia 2008 r. w sprawie wywozu dóbr kultury

- Załącznik nr 1 cz. A i B - Pozwolenie na wywóz poza obszar celny Wspólnoty Europejskiej niezbędne jest w przypadku pojazdu, który ma co najmniej 75 lat, a jego wartość jest wyższa niż 50 000 € (222 679 zł)².

² Stały przelicznik progu finansowego na waluty krajowe państw członkowskich, które nie przyjęły euro jako swojej waluty, został ustalony przez organy UE na podstawie średniej dziennej wartości waluty euro w okresie 24 miesięcy przez przeliczeniem. Ustalona wartość obowiązuje od 31 grudnia 2021 r.

5. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/45/UE z 3 kwietnia 2014 r. w sprawie okresowych badań zdatności do ruchu drogowego pojazdów (Dz.U. L 127/51 z 3.04.2014 r.)

- a. Pojazdy mające wartość historyczną – pkt 13 preambuły – mają służyć zachowaniu dziedzictwa epoki, w której zostały zbudowane, i uznaje się, że są one rzadko wykorzystywane na drogach publicznych.
- b. Pojazd historyczny – art. 3 pkt 7 – każdy pojazd, który jest uznany za historyczny przez państwo członkowskie rejestracji lub przez jeden z jego wyznaczonych organów dopuszczających i spełnia wszystkie następujące warunki:
 - został wyprodukowany lub zarejestrowany po raz pierwszy co najmniej 30 lat temu,
 - jego określony typ, zdefiniowany w odnośnym prawie unijnym lub krajowym, nie jest już produkowany,
 - jest zachowany i utrzymany w swoim pierwotnym stanie historycznym i nie dokonano w nim żadnych zasadniczych zmian właściwości technicznych jego głównych podzespołów.